

Innst. S. nr. 172

(2006-2007)

Innstilling til Stortinget fra utenrikskomiteen

Dokument nr. 13 (2006-2007)

Innstilling fra utenrikskomiteen om årsrapport fra Stortingets delegasjon til Europarådets parlamen- tariske forsamling for 2006

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Stortingets delegasjon til Europarådets parlamenta-
riske forsamling for valgperioden 2005-2009 består av
følgende representanter:

Medlemmer	Varamedlemmer
Per-Kristian Foss (H), leder	Jorodd Asphjell (A)
Vidar Bjørnstad (A), nestleder	Karin S. Woldseth (FrP)
Øyvind Vaksdal (FrP)	Åse Gunhild Woie Duesund (KrF)
Bjørn Jacobsen (SV)	Lise Christoffersen (A)
Gunn Karin Gjøl (A)	Eli Sollied Øveraas (Sp)

Europarådets parlamentariske forsamling (PACE) har i dag 46 medlemsland. Europarådet har en sentral stilling hva gjelder arbeid for å fremme samarbeid, demokrati og menneskerettigheter. Organisasjonen spiller også en viktig rolle i forbindelse med valgobservasjoner og overvåker medlemskapsforpliktelsene til de nye medlemslandene.

Det er etablert ti faste komiteer: for politiske saker, for økonomiske saker og utvikling, for juridiske saker og menneskerettigheter, for sosial-, helse- og familie-spørsmål, for migrasjon, flyktninger og befolknings-spørsmål, for kultur vitenskap og utdanning, for miljø, landbruk og lokal- og regionalspørsmål, for likestil-
lings-spørsmål, for reglements- og immunitetsspørsmål og for overvåking av medlemslands forpliktelser.

Delegasjonen deltok på de fire delsesjonene i Stras-
bourg og delegasjonsmedlemmene deltok jevnlig på
ulike komitémøter. Delegasjonsleder Per-Kristian Foss
ble valgt til visepresident i forsamlingen og deltar i
byråets møter.

Som vanlig ble en rekke dagsaktuelle tema drøftet
under sesjonene. I 2006 sto debatten om ulovlig fri-
hetsberøvelse og transittflygninger i Europarådets
medlemsland sentralt. Rapporten til den sveitsiske par-
lamentariker Dick Marty om dette tema og forsamlin-
gens drøftelser av spørsmålet fikk behørig mediedek-
ning. Debatten kom opp etter oppslag i media om at
enkelte europeiske flyplasser ble benyttet til transitt av
fanger mistenkt for terrorhandlinger og at endog opp-
bevaring av fanger på hemmelige steder fant sted. For-
samlingen konkluderte med at slikt hadde forekommet
og fordømte slik praksis som bl.a. er i strid med den
europeiske menneskerettighetskonvensjonen. Europa-
rådets generalsekretær engasjerte seg også i dette
spørsmålet og avkrevde regjeringene for svar i en egen
prosess.

Forholdet mellom ytringsfrihet og religionsfrihet var
et annet aktuelt tema som sto på dagsorden, ikke minst
i lys av Mohammed-karikaturene og de reaksjoner
publikasjonen av disse hadde forårsaket. Forsamlingen
vedtok flere resolusjoner om disse tema og pekte særlig
på den viktige rollen ytringsfriheten har i et demokra-
tisk samfunn. Det er viktig at ytringsfriheten ikke
begrenses ytterligere, sa forsamlingen i en debatt der
Tyrkias statsminister deltok.

Av andre menneskerettighetsspørsmål som ble drøf-
tet var forbudet mot dødsstraff. Forsamlingen vedtok
en resolusjon med henstilling til Russland om å gjøre
de nødvendige lovendringer for å avskaffe dødsstraff.
Lignende henstilling gikk også til observatørlandene
USA og Japan.

Luxemburgs statsminister, Jean-Claude Juncker,
fremla en rapport om forholdet mellom Europarådet og
EU. Denne fikk stor oppmerksomhet gjennom året og
temaet sto sentralt under debatten i aprilsesjonen. Arbei-

det i ministerkomiteen med å fremforhandle et MoU, Memorandum of Understanding, mellom EU og Europarådet ble behørig drøftet i forsamlingen som også uttalte seg kritisk til den planlagte opprettelsen av et nytt EU-organ for menneskerettigheter i Wien. Her fryktet forsamlingen overlapping med institusjonene i Strasbourg og kanskje spesielt en svekkelse av domstolen.

I november lanserte Europarådet sin kampanje "Combating domestic violence against women" for å bekjempe vold i nære relasjoner. Den skal vare fra 2006 til 2008. Alle medlemsstatene i Europarådet er gjennom enstemmig vedtak i parlamentarikerforsamlingen oppfordret til å engasjere seg i kampanjen på høyeste politiske nivå. Delegasjonen engasjerte seg aktivt i sakens anledning og åpningen av kampanjen ble markert med en utstilling på Stortinget og en interpellasjon til justisministeren med påfølgende debatt. Stortingspresidenten holdt et innlegg som ble videooverført til den høytidelige åpningen av kampanjen i Madrid.

Andre viktige saker var utviklingen på Vest-Balkan, inkludert situasjonen i Kosovo. I debatten om Vest-Balkan var europeisk integrasjon et viktig tema. Landene her blir ofte kritisert for at demokratisk utvikling går for sakte, men her må det internasjonale samfunn finne en måte å gi bedre fremtidsperspektiver og insentiver til landene i regionen på, mente forsamlingen. EU måtte også være tydeligere i forhold til sitt eget veikart for videre integrasjon.

Det ble også vedtatt en rekke resolusjoner bl.a. om menneskerettigheter og demokratiutvikling i ulike medlemsland. En debatt om situasjonen i Hviterussland etter presidentvalget fant sted og forsamlingen uttrykte dyp bekymring for utviklingen og over at valget ikke hadde vært fritt og rettferdig. For øvrig var det liten fremgang i arbeidsgruppen for Hviterussland.

Parlamentarikerforsamlingen var også opptatt av miljøspørsmål, og Russlands situasjon som energileverandør til Europa var et aktuelt tema. Man etterlyste her klare spilleregler og stabilitet. Fra delegasjonens side ble det holdt innlegg som bl.a. fokuserte på utviklingen i Nordområdene. Den faste komité vedtok en resolusjon om selfangst utarbeidet av en italiensk parlamentariker i miljøkomiteen. Delegasjonen bidro med sine syn i prosessen, sammen med bl.a. den kanadiske delegasjon, uten at disse ble tatt fullstendig til etterretning.

Europarådets tredje toppmøte fant sted i Warszawa 16.-17. mai 2005. Parlamentarikerforsamlingen deltok aktivt i forberedelsene til toppmøtet. Selv om det er regjeringenes ansvar å gjennomføre handlingsplanen fant det sted nær kontakt og dialog med forsamlingen om videre oppfølging gjennom hele 2006. Ikke minst var Joint Committee, der delegasjonslederne og regjeringenes representanter møtes under hver sesjon, et egnert velforum for denne dialogen.

Europarådets budsjett for 2007 ble behørig drøftet. Bakgrunnen var at budsjettforhandlingene i ministerkomiteen lenge var fastlåst. Forsamlingen fryktet et

resultat som ville bety store problemer med å finansiere Europarådets prioriteringer slik det var fremlagt i generalsekretærens budsjett for 2007. Forsamlingen pekte på at særlig domstolen måtte styrkes, men at dette ikke kunne gå på bekostning av andre av Europarådets aktiviteter.

2006 viste igjen at PACE er et forum for debatt og konsensusbygging rundt kontroversielle tema. Stortingets delegasjon deltok aktivt i en lang rekke debatter bl.a. om ytringsfrihet, familiepolitikk, miljø, forholdet til Russland, menneskehandel, migrasjonsspørsmål og Vest-Balkan. Andre medlemmer av delegasjonen engasjerte seg særlig aktivt i forhold til utviklingen i Tsjetsjenia, og ett medlem deltok på et besøk dit mot slutten av året i regi av PACEs arbeidsgruppe.

Delegasjonen hadde en rekke møter med frivillige organisasjoner under sesjonen, og kurdiske spørsmål ble viet oppmerksomhet.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Olav Akselsen, Vidar Bjørnstad, Marit Nybakk, Hill-Marta Solberg og Anette Trettebergstuen, fra Fremskrittspartiet, Morten Høglund, Siv Jensen og Øyvind Vaksdal, fra Høyre, Erna Solberg og Finn Martin Vallersnes, fra Sosialistisk Venstreparti, Ågot Valle, fra Kristelig Folkeparti, Dagfinn Høybråten, fra Senterpartiet, Alf Ivar Samuelson, og fra Venstre, Anne Margrethe Larsen, vil understreke betydningen av å delta i den parlamentariske forsamlingen i Europarådet (PACE) for å skape dialog og samarbeid i hele Europa og fremme grunnleggende verdier som menneskerettigheter, demokrati og rettsstatens prinsipper.

Komiteen viser til at PACE har en viktig rolle med å påse at menneskerettighetsforpliktelsene blir ivaretatt i medlemslandene og reagere om disse blir brutt. Komiteen vil i denne sammenheng peke på behovet for en styrking av Den europeiske menneskerettighetsdomstolen.

Komiteen legger vekt på at det sikres et godt samarbeid med andre europeiske organisasjoner, særlig EU og OSSE, for å hindre overlapping i arbeidsoppgaver og sikre en felles standard når det gjelder konvensjonsforpliktelser.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til gjøre følgende

vedtak:

Dokument nr. 13 (2006-2007) - årsrapport fra Stortingets delegasjon til Europarådets parlamentariske forsamling for 2006 - vedlegges protokollen.

Oslo, i utenrikskomiteen, den 18. april 2007

Olav Akselsen
leder

Vidar Bjørnstad
ordfører